

Att göra en forskningsstudie av MBT

Maria Anter Dahlqvist, Lena Lillieroth, Björn
Philips & Roland Pålsson
Beroendecentrum Stockholm

Projektledning

- Björn Philips, projektledare
Peter Wennberg
Johan Franck
- Projektsamordnare:
Charlotte Vedin

MBT-teamet, Beroendecentrum Stockholm

- Läkare: Ulla Kahn
- Psykoterapeuter:
Maria Anter Dahlqvist
Monica Busch
Lena Lillieroth
Kent Olofsson
Roland Pålsson
Eva Sjölander
Eva Rosenlund
Maarit Sievers
Lena Wennlund

Syfte med studien

Undersöka om mentaliseringsbaserad terapi (MBT) i kombination med underhållsbehandling är mer effektivt än enbart sedvanlig underhållsbehandling, för patienter med samtidig borderline personlighetsstörning (BPS) och opiatberoende.

Procedur

- Randomiserad kontrollerad prövning
- 2 x 40 patienter
- Bedömarna blinda för grupptillhörighet
- Två screeningbesök, ett inklusionsbesök
- Datainsamling var 6:e månad

Utfallsvariabler

- Primär:
Svårighetsgrad av BPS
- Sekundära:
opiatanvändning, annan droganvändning, självmordshandlingar, självskadande, retention, psykiatriska symptom, interpersonella problem, social anpassning, hälsoekonomiska konsekvenser, brottslighet, överlevnad

MBT-gruppen

- MBT enligt manual i 18 månader:
- Individuella samtal 1 ggn/v
- Gruppsamtal 1 ggn/v
- Läkemedelsassisterad behandling med metadon eller buprenorfin enligt lokal handbok

Inklusionskriterier

- Myndig man eller kvinna 18-65 år
- Skriftligt informerat samtycke
- Adress och tel nr i Stockholms län
- BPS enligt DSM-IV
- Opiatberoende (pågående eller i remission) enligt DSM-IV
- Påbörjad underhållsbehandling med buprenorfin eller metadon

Exklusionskriterier

- Schizofreni, schizoaffektiv eller bipolär I sjukdom
- Kognitiv funktionsnedsättning (IK<85)
- Autism eller Aspergers syndrom
- Psykopati
- Psykoterapi utanför projektet, pågående eller avslutat <3 månader sedan

Instrument

- SCID I och II
- Autism Quotient (AQ)
- Ordförråd och Blockprov ur WAIS
- Psychopathy Checklist (PCL-SV)
- Borderline Personality Disorder Severity Index (BPDSI-IV)
- Timeline Follow Back (TFB)
- SIS
- Reflective Functioning Interview
- GAF, DSHI-9, SCL-90, IIP och SAS-SR
- Registerdata

Begynnelsen

- Vår 2007: Ansökan om anslag och etikprövning
- Höst 2007: FAS beslutar om anslag 2008-2011. Besök på Ullevål. Mailkontakt med Bateman & Fonagy.
- Januari 2008: Björn & Ulla på MBT-kurs. Möte med Bateman & Fonagy.
- Vår 2007: Internrekrytering av terapeuter

Fortsättningen

- Juli 2008: MBT-kurs
- Höst 2008: MBT-handledning börjar. Rekrytering av projektsamordnare.
- December 2008: Projektsamordnare börjar
- Höst 2008 – vår 2009: Revideringar av forskningsprotokollet, samarbete med KTA. Pilotterapi börjar, videoinspelning, granskning.

Nuläget

- Vår 2009: Rekrytering och träning av bedömare, pilotbedömningar. Information inom kliniken, remisser in.
- Maj 2009: Start för patientbedömningar
- Idag: Några patienter exkluderade, några under utredning, en inkluderad.